

2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI .....ORTAOKULU 5. SINIF
SOSYAL BİLGİLER DERSİ 1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

ADI SOYADI: .....

SINIFI: .....

NO: .....

A. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.
(16 Soru X 4 Puan=64 Puan)

1) Bir olaya baktığımızda, ilk bakışta olayın tek bir nedeni ve sonucunun olduğunu düşünürüz, ancak olayı daha ayrıntılı incelediğimizde olayın birçok sebeplerinin ve sonuçlarının olduğunu görürüz. Bu duruma olayın çok boyutluluğu diyoruz.

Buna göre olaylarla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Olayların birden çok nedeni vardır.

B) Olaylar çok boyutludur.

C) Olaylar kendiliğinden ortaya çıkar.

D) Olayların birden çok sonucu vardır.

2) **Emine:**“Ailemizin yanında kalır ve yaşamaya devam ederiz. 6 yaşımıza girince bilgi ve beceri kazanmak için okula gideriz. Hastalanınca da hastaneye gideriz.

Emine konuşmasında hangi haktan söz etmemiştir?

A) Eğitim hakkı

B) Barınma hakkı

C) Oyun hakkı

D) Sağlık hakkı

3) Sosyal Bilgiler dersi, bireyleri çevreye, topluma ve insanlığa karşı sorumlu ve etkin bir vatandaş olarak yetiştirmeyi amaçlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Sosyal Bilgiler dersinin amaçları arasında yer almaz?

A) Kültürel değerlerin tanıtılmasını sağlamak

B) Birlikte yaşama ve yardımlaşmanın önemini kavratmak

C) Yaşadığımız çevrenin coğrafi özelliklerini tanıtmak

D) İnsan vücudunun çalışma sistemini öğretmek

4) Tarımı geliştirmek için "Şamran" adı verilen su kanalları açmışlardır. Maden işlemeciliği, taş işçiliği ve kale yapımında ustalaşmışlar, Doğu Anadolu'da Van Gölü civarında kurulmuştur. Ahiret inancına sahip olduklarından, ölen kişilere oda biçiminde mezarlar yaparak, kişisel eşyalarını yanlarına koymuşlar.

Bu bilgilere dayanarak M.Ö. dönemlerde Anadolu'da kurulan hangi uygarlıktan bahsedilmiştir?

A) Hititler

B) Frigler

C) Urartular

D) Lidyalılar

5) Sümer uygarlığına **ait olmayan** gelişme hangi seçenekte gösterilmiştir?

A) İlk yazı ve tekerlek

B) Zigguratlar

C) İlk yazılı antlaşma

D) Matematikte dört işlem

6) Tarihte bilinen ilk yazılı antlaşmayı imzalamışlardır. Kralları Anal denilen yıllık kil tabletler yazmışlardır. Başkentleri Hattuşaş'tır.

Yukarıdaki özellikler aşağıdaki hangi medeniyete aittir?

A) Hititler

B) Sümerler

C) Frigler

D) İyonlar

7) Sosyal bilgiler dersi sayesinde.....bireyler oluruz. Verilen cümlede boş bırakılan yer, aşağıdakilerden hangisi ile **tamamlanamaz?**

A) Vatanını ve milletini seven

B) Tarihi ve doğal güzellikleri tahrip eden

C) Atatürk ilke ve inkılaplarına sahip çıkan

D) Milli ve manevi değerleri benimseyen

8) Lidyalılar parayı icat eden uygarlıktır. Paranın icadı, ticari hayatta kullanılan takas (değiş- tokuş) usulünü sona erdirmiştir. Tarihte ilk ticaret yolu olan Kral Yolu'nun bir kısmını inşa etmişlerdir. Lidyalılar, Kral Yolu sayesinde ticarete merkez konumuna gelmişlerdir. Kral Yolu, Doğu ile Batı arasında ticaretin gelişmesine katkı sağlamıştır.

Verilen bilgide Lidyalılar'ın hangi alandaki faaliyetleri üzerinde daha fazla durulmuştur?

A) Ekonomik

B) Yönetim

C) Dini

D) Kültürel

9) Aşağıdakilerden hangisi Sümerlere ait özelliklerden biri **değildir?**

A) Mezopotamya'da kurulan medeniyetlerdendir.

B) Tarihi devirleri başlatmışlardır.

C) Astronomi ile ilgilenmişlerdir.

D) Parayı bularak ekonomiye katkı sağlamışlardır.

10) **Devlet**

Başkent

I.Hitit

Hattuşaş

II.Frig

Gordion

III.Lidya

Sard

IV.İyonya

Tuşpa

Yukarıda verilen devlet - başkent eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

11) I. Kurallara uymak

II. Başkalarının haklarına saygı göstermek

III. Bizleri ilgilendirmeyen insan hakları ihlallerine duyarsız olmak

IV. Kuralları ihlâl edenlere karşı usulüne uygun şekilde karşı çıkmak

Yukarıda verilenlerden hangisi toplumun bir bireyi olarak göstermemiz gereken davranışlardan biri değildir?

A) I

B) II

C) III

D) IV

12) İyonlar'da ilk kez güneş tutulması hesaplanmış ve dünyanın yuvarlak olduğu ileri sürülmüştür.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Ticaret gelişmiştir.

B) Yerleşik hayata geçilmiştir

C) Kanunlar yazılı hale getirilmiştir.

D) Bilimsel çalışmalar yapılmıştır.

13) “Merhaba, ben Teoman. Annem, babam, ablam ve küçük kardeşimle beş kişilik bir aileyiz.”

Buna göre Teoman aşağıdaki rollerden hangisine sahip değildir?

- A) Abi B) Kardeş C) Dayı D) Evlat

14) Anadolu’da birçok medeniyetin doğmasına ve yaşamasına beşiklik ettiği bilinmektedir. Anadolu’nun ilk çağlardan beri yerleşim yeri olarak seçilmesinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Toprağın verimli olması
B) Su kaynaklarının bulunması
C) Doğal kaynaklarca zengin olması
D) Teknolojik çalışmalara uygun olması

- 15) 1. İlkokul
2. Halk Oyunları Ekibi
3. Lokantada tek başına oturan adam

Yukarıda verilenleri Kurum (K), Grup (G), Birey (B) olarak ayırırsak aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

- A) 1 - K B) 1 - G C) 1 - B D) 1 - G
2 - G 2 - K 2 - G 2 - B
3 - B 3 - B 3 - K 3 - K

- 16) I. Hititler – Tarih yazıcılığı
II. Urartular – Maden işlemeciliği
III. İyonlar – İlk yazılı anlaşma
IV. Frigler – Tarım ve hayvancılık

Yukarıdaki medeniyet ve öne çıktığı gelişmelerden hangisi yanlış eşleştirilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

B. Aşağıdaki tablodaki bilgilerin doğru olanlarına, parantez içerisine “D”, yanlış olanlarına “Y” yazınız. (6 Soru X 2 Puan=12 Puan)

- (D) 1- Birey içinde bulunduğu farklı gruplarda, farklı roller üstlenebilir.
(D) 2- Bireyin üstlendiği rolün gereklerini yerine getirmesine sorumluluk denir.
(D) 3- Her birey 18 yaşına kadar çocuk olarak kabul edilir.
(Y) 4- Tarihte ilk parayı bulan ve kullananlar Hititler’dir.
(D) 5- Çocuk haklarının korunması için Birleşmiş Milletlere bağlı faaliyet yürüten UNICEF kurulmuştur.
(Y) 6- Bireyin en önemli temel hakkı, eğlenme hakkıdır.

C. Aşağıdaki cümlelerdeki boşlukları, tabloda verilen kelimeleri kullanarak doğru olacak bir şekilde doldurunuz. (6 Soru X 2 Puan=12 Puan)

Çok Boyutluluğu	*Kadeş*	*Sosyal Bilgiler*	*Planlı*	*Lidyalılar*	*Sümerler*
-------------------	---------	-------------------	----------	--------------	------------

- 1- ..... Sümerler ..... yazıyı icat eden uygarlıktır.
2- ..... Planlı ..... çalışmak bireyi başarıya ulaştıran unsurlardan biridir.
3- ..... Lidyalılar ..... parayı icat eden uygarlıktır.
4- Bir olayın birden fazla nedeni ve sonucu olabilmesine o olayın ..... Çok Boyutluluğu ..... denir.
5- ..... Sosyal Bilgiler ..... dersi ilgi, istek ve yeteneklerimizin farkına varmamızı sağlar.
6- Tarihteki ilk yazılı anlaşma Hititler ile Mısırlılar arasında imzalanan ..... Kadeş ..... Antlaşması’dır.

D. Aşağıdaki kelimeleri, anlamlarıyla eşleştirip numaralarını sol taraftaki kutucuğa yazınız. (6 Soru X 2 Puan=12 Puan)

..3..	İyonlar	1- Bir kişinin grup içinde sahip olduğu görev
..2..	Mezopotamya	2- Dicle ile Fırat nehirleri arasında kalan bölgedir.
..1..	Rol	3- Tales, Diyojen, Hipokrat gibi bilim insanları bu dönemde bu ülkede yetişmiştir.
..5..	Kalabalık	4- Efes'ten Mezopotamya'ya kadar uzanan ünlü ticaret yoludur.
..6..	Tuşpa	5- Tesadüfen bir araya gelmiş insan topluluğuna denir.
..4..	Kral Yolu	6- Urartular’ın başkenti

Not: Sınav süresi 40 dakikadır. Başarılar dilerim.

.....
Sosyal Bilgiler Öğretmeni